

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I.

Established

1893.

TWO SECTIONS — SECTION I.

РІК L. Ч. 133. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 20. червня 1942. No. 133. Jersey City, N. J., Saturday, June 20, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свободи”: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

СОВЕТИ РАТИФІКУВАЛИ ДОГОВІР З БРИТАНІЄЮ

МОСКВА. — Верховний Совет затвердив договір між Великою Британією і ССРСР. Спершу вислухано промови Вячеслава Молотова, комісара заграничних справ, що заявив, що справа другого фронту зазнала „серйозної уваги” в Лондоні й Вашингтоні, та що „спільний ворог скоро відчувє могутні удари”, які йому завдадуть Росія, Британія і Злучені Держави. Молотов теж заявив, що на підставі умови з Вашингтоном Совети дістануть тепер воєнних матеріалів на суму трьох біліонів доларів. Сталін, що слухав промови, як і інші, гарячо оплескували Молотова.

ПОЛЯГЛИ В БОЯХ ЗА МОРЕМ.

Канадійська преса подає, що померли в боях за море такі канадійські українці: летунський десантник Федько Пікула та гарматчик Іван Конколь.

НЕ МОЖЕ ДІСТАТИСЬ ДО АМЕРИКИ.

Польський кардинал Гльонд, що хоче відвідати американських поляків, не може виїхати з Люрд, бо французький уряд у Віші не дає візи на виїзд. Кажуть, що це на „бажання Берліна”.

ВИДАЄМО ТИЖНЕВО БІЛІОН НА ЗБРОЄННЯ.

Гаролд Д. Смит, бюджетовий директор, каже, що край знаходиться тепер у вершку воєнної продукції. Державна скарбниця видає тепер тижнево на цю продукцію один біліон доларів.

ПРИЗНАННЯ ЗА ВІРШ.

З надісланих на „Клюбову програму” віршів вибрала винніпегська радіова станція CJRC вірш пані Ф. Івах п. н. „Скриті Світила”. Вірш прочитано на радіо на тлі добірної музики дня 10. червня. Виконавець програми назвав вірш „мост бютіфол”.

ЗДЕРЖАНО ЗРІСТ ЦІН.

Л. Гендерсон подає, що назначення максимальних цін виявляє вже тепер добрий вплив, бо ось це перший раз від листопаду 1940. року здержано постійний зріст видатків на життя.

УКРАЇНЕЦЬ КАПІТАНОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ.

В. П. Ялечко, син о. Йосифа Ялечка з Савт Пейнфілд, Н. Дж., що покинув Військову Академію в Вест Пойн в 1939. році, зістав іменованний капітаном.

АЗІЙСЬКА РОСІЯ ЩЕ НЕ ЗАСТУПИЛА УКРАЇНИ

З Лондону подають, що Совети дуже потребують харчів, які їм треба доконче доставити з Великої Британії й Злучених Держав. Як Совети втратили Україну, пише Дж. Парсонс мол. в „Нью Йорк Гералд Трибюн”, то зачали збільшати хліборобство в Азійській Росії, головню на сході від Уралу. Та цю програму виконано тільки частинно.

Але й німці нічого не зискали на Україні, пише цей кореспондент. Вони мусять доставляти поживу з Німеччини, чи з інших країв, для трьох мільйонів німецьких вояків, що стоять в Україні. Жнива цього року будуть в Україні на 40% менш видатні ніж в 1941. році. Манган, що його дістають німці в Україні, це властиво одинокий їхній здобуток, бо навіть не функціонують майні в Донецькому басейні.

НЕМА ЯПОНСЬКОЇ ЗАГРОЗИ НА ЗАХОДІ.

Американські перемоги на морі над японцями є такі сильні, що наразі не грозить американському західному побережжю ніяка небезпека з боку японців. Таке каже секретар війни Стимсон. Це забере часу, заки японці зможуть знову згуртувати нові морські сили.

Хоч Які Сварливі, Але Щодо Границь Польщі -- Всі Згідні

Т. Шадковскі пише в газеті „Нови Сьвят” (з 17. червня), що „Польща не може бути предметом ніякого компромісу”. Каже, що поляки є щодо різних польських справ різної думки. Але: „Є однаке 'одинока справа границь’

польської держави. Щодо цієї точки ми є в подиву гідній згоді, і так згідливі, як ще здається ніколи в ніякій справі досі не були”. Виходячи з того заложення, автор вимагає від Об'єднаних Держав, щоб визнали, що „тільки польський нарід має право рішати про свою судьбу і свої державні границі, що відповідало б його історичним цілям і потребам”.

Отже, іншими словами, автор хоче, щоб була давня „історична Польща”, та щоб щодо цього не було з ніким ніякого компромісу. Тепер ще вартувало б почувти від автора, що він думає робити з тими народами, що ніяк не хочуть бути з Польщею.

Чорчил Знову в Вашингтоні: Говоритимуть Про Війну і те, що Буде по Вигрі

НАЦІВСЬКА ПІМСТА НАД ЧЕХАМИ

Згідно з самими тільки урядовими звідомленнями нацистська влада в Чехословаччині розстріляла досі 388 осіб у звязку з атентатом на Райнгарда Гейдріха — „протектора” Чехії. Гейдріх помер від одержаних ран, а влада дала ультиматум населенню, яким накреслила речинець, до якого мається віддати в руки влади вбивників і їхніх спільників, або зізнати, хто вони і де є. Речинець минув без успіхів. Тепер нацистська влада проголосила, що вбивників віднайшла захованих в одній з церков у Празі й їх розстріляла. Каже, що теж спіймано спільників. Але, що населення не допомогло це викрити, то тепер наступлять нові арешти і розстріли.

АМЕРИКАНСЬКІ БОМБОВИКИ В КИТАЮ.

В скорому часі матимемо в Китаю американські повітряні бази, що будуть в такому місці, звідки буде можна цілком легко висилати ескадри для бомбардування японських міст. Командантом ось тих летунських частин буде полковник С. В. Гейнес. Станеться це зараз по тім, як тільки скріпиться повітряні сили Об'єднаних Держав в Індії.

ВАШИНГТОН. — Прибув британський прем'єр, Вінстон Чорчил, з визначними військовими і економічними знавцями, щоб обговорити з президентом Рузвелтом способи дальшого ведення війни, її вигри, як і започаткування підготовки того, що має бути „новим порядком” у світі, як війна закінчиться. Догадуються, що в першу чергу обговорять справу другого фронту, а далі створення комітету з Об'єднаних Держав, що має виготовити план повоєнної відбудови і допомоги знищеним війною краям. Праця цього комітету, як заповідають, матиме величезний психологічний вплив на підбиті Державами Осі народи, бо викаже, як Аліанти розуміють новий лад у світі. Далі заповідається, що є плянована міжнародна „Фінансова Корпорація Відбудови”, що буде заряджувати повоєнною відбудовою і допомогою.

ЗАВАЖУЮТЬ НІМЕЦЬКІ ТЕНКИ

З Лондону вияснюють погіршене воєнне положення в Лівії тим, що німці мають модерніші тенки, краще пристосовані до боротьби в пустині. Це недомагання по британським боці буде скоро направлене.

НОВИХ 1,500 ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

Зачато розбудову американської флотії, яка затягнеться аж до 1946 року, бо іде тут про будову 500 нових далекострільних воєнних кораблів і 1,000 пом'якшених. На те призначено \$8,550,000,000.

НАСТУПНИК ЕПІСКОПА НІЯРАДІЯ.

Є ним о. д-р Іван Шіпріак. Родився 29. травня 1883 р. в Хорватії, в місцевості Шіпрачі. Теологічні студії кінчив в Інсбруці. В жовтні 1941. року зістав висвячений Апостольською Столицею єпископом в Крижевцях, в Хорватії.

НЕГАЙНО ДО ОБОРОНИ КРАЮ!

Кожна хвилинка дорога. Вона мусть бути використана на те, щоб війну скінчити якнайскорше й її виграти. Кожен і кожна з нас може причинитись до цього, щоб так сталося, що є нашим гарячим бажанням. Тому переходім негайно від побаяннь — до діл. І таки зараз закупім бодай крайової оборони, або хоч стемпси. Купім те, на що нас стати. Тим поможемо обороні краю і виграти, а заразом вложимо гроші в таке місце, яке є нині найсолідніше й найбезпечніше на цілм світі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ЯКОЮ ІТИ ДОРОГОЮ, ЩОБ НАСТАВ МИР У СВІТІ?

Пані Еліно́р Рузвельт, дружина президента, а далі такі високі представники американського уряду як віце-президент Валас, підсекретар стейту Велес та інші, заявили уже за такий світовий мир, що не буде побудований на ненависті. Вони виразно відрізняють народи від урядів. І кажуть, що треба знищити тоталітарні режими та погані ідеології, а не народи, що були під тими системами, хочби ті народи були з нами у війні й вбивали наших синів. Радіовий коментатор Стіл домагається, щоб по війні засудити на смерть яких 100,000 членів Гестапо, що тепер допускаються мордів, а яких мільон нацистських штурмовців щоб вислати до карних колоній. Та П. П. Йолес, редактор часопису „Нови Свѣт“, пише, що того замало. Каже, що супроти німецьких варварств треба Об'єднаним Державам говорити голосно, що „одною з воєнних цілей є цілковите винищення племені хрестоносців, бо це буде найліпшою гарантією світового мира“. Каже далі ще таке: „Не допоможуть пакти ні мирні договори, як довго житимуть з Європі німці“. Як бачимо, то не так то легко ось ті думки погодити.

З КРИВОГО РОГА ДО РУР

Не диво, що американські журналісти пишуть, що німці „завелись“ на Україні, бо не годні її експлуатувати, коли німецькі часописи подають, що спроваджено до Рурської Области робітників з Кривого Рога в Україні. А в Кривім Розі є славні копальні залізної руди, якої німці так потребують для воєнної продукції. Та видно, що не годні з тих копалень користати, а тому і висилають звідтам робітників до Німеччини.

ВОЖД РОСІЙСЬКИХ ФАШИСТІВ — БОЖЕВІЛЬНИЙ

Анастасія Вонсяцко́го — вождя російських фашистів, обороняє його адвокат тим, що доказує, що він умово хорий і просить суду, щоб його, віддати до дому божевільних. Та державний прокуратор тому противиться. Хочє, щоб відбутися судову розправу проти Вонсяцко́го за проти-американську діяльність. Вонсяцко́го обвинувачують разом з чотирма німцями за шпionажу в користь Німеччини і Японії.

ГІМЛЕР ПРО ЗАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.

Гайріх Гімлер, начальник Гестапо, взиває німців, щоб вислали дітей на окуповані німцями „російські землі“ для колонізаційних цілей.

„ТЕРИТОРІАЛЬНІ КОНЦЕСІЇ“ — ДОПЕРВА ПО ВІЙНІ

М. Бушкін, кореспондент московської „Правди“, говорив з Москви через радіо про значіння договору Великої Британії з СССР. Заявив, що обидві сторони погодилися, щоб усі проблеми, зв'язані з територіальними справами, відложити до часу, як закінчиться війна. Хоч справа границь і тепер актуальна, казав Бушкін, але не може бути тепер вирішена. Він теж заявив, що советський нарід є за сильну і незалежну Польщу. Але справа „евентуальних територіальних концесій“ буде вирішена доперва в часі повоєнних обряд.

ХОЧУТЬ ВИСЛАТИ ГОЛЯНДЦІВ НА УКРАЇНУ

Німецькі окупанти оснували в Голандії „Нідерландську Східну Компанію“, яка має зібрати капітали, потрібні на переселення з Голандії яких трох мільонів голандців на „західні землі Росії“, заняті німцями. Тим хочуть німці „нагородити“ голандців за втрату заморських колоній. Сама Голандія мала стати частиною Німеччини. Землі, куди мали бути переселені голандці, це, як легко догадатись, українські землі.

КАРПАТОРУССКИЙ КОНГРЕС.

В днях 12 і 13 липня має відбутись в Пітсбурзі Карпаторусский Конгрес, на якому має вирішитись справа відношення до Росії. Як оголошують, іде „про злуку всіх русских земель з Советською Росією“. Реферуватиме ту справу правдоподібно В. Гладик, відомий москвофіл і україножер.

УСІ МУСЯТЬ ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ НІМЦІВ.

„Гонец Краковскі“ подає, що генерал-губернатор Ганс Франк оповістив, що він має право затягнути до праці в краю чи поза краєм кожного мешканця території, що входить в обсяг влади генерал-губернаторства.

ЧЕРЕЗ РАДІО ДО ПОЛЬЩІ.

Бритійське радіо передало до окупованої німцями Польщі спеціальну авдіцію, в якій подано зміст 43 промов, виголошених в американським конгресі з нагоди річниці польської Конституції з Третього Мая.

В УКРАЇНІ СТРАШНИЙ ГОЛОД

Таке подає шведський часопис „Стокгольмс Тіднінген“. Пише, що нацистська окупаційна влада навіть не заводять харчового пайкування, бо нема ніяких харчевих запасів. Міста України цілком вилюднені. Дорожнеча страшна: яйце коштує 20 рублів, а мала ковбаска 100 рублів. Тільки одні німці можуть це купувати, бо їхня марка рівняється 10 рублям.

ЗГАДАВ І ПРО ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Джан Л. Соливен, заступник секретаря скарбу, говорячи в Шікаго з нагоди „Дня МекАртура“, сказав, між іншим, теж і те, що американці змагають у цій війні, щоб „повернути свободу народам Голандії й Бельгії — Хіні, Франції й Чехословаччині — Греції й Україні — Альбанії й Югославії...“

РАДІОВА ПРОМОВА ПО УКРАЇНСЬКИ В СПРАВІ U. S. O.

Громадянин Платон Стасюк, відомий український бізнесмен, говоритиме в справі участі українців в кампанії допомоги Об'єднаним Службовим Організаціям (U.S.O.) в ту неділю, 21. червня, в годині 9:30 рано через станицю WBNX в Нью Йорку.

ПОЛЯКИ, ВЗЯТІ ПРИМУСОМ ДО НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ.

В німецькій Райхсвері має бути 170,000 вояків-поляків. Таке сказано в британському парламенті, але з тим, що тих вояків затягнули нацисти до своєї армії силою. В інтерпеляції питали, чи британський уряд поробив кроки, щоб ті вояки дезертували, як буде отворений другий фронт в Європі.

НА ПРОДАЖ добре вироблений
ВИНДО-КЛИНЕРСЬКИЙ БІЗНЕС у
Nashville, Tenn. Власник мусить іти
на спочинок. Пишіть до:
CITY WINDOW CLEANING CO.
304½ Union St., Nashville, Tenn.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

ОСЬ ТАКІ МАЄМО В АКРАХ
ФАРМИ НА ПРОДАЖ
Вибирайте для себе яку хочете.
205, 138, 106, 84, 70, 45, 38, 23, 20,
15, 7 і 3 акрів, і всі вони знаходяться
близько міста Нью Йорку. Ми заведемо
Вас нашим авто на будяку
фарму зовсім даром. Прийдіть до нас: 131-3

STEPHEN D. SATZEWICH
32 East 7th St., New York City

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ

МЕБЛІВ

GRAND CIRCLE
UPHOLSTERING CO., Inc.
2469 WEBSTER AVENUE

Near 188th St.

BRONX, N. Y.

Telephone: FOrdham 5-4666.

Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї
якості, по дешевій ціні.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіз крові для подружжого салодства.
● Гемороїди й желяки лікуються без операції.
223 SECOND AVENUE, cor. 14th St.,
NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуговування.
X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

Main Office:

383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

Branch Office (Філія):

969 South Broad Street,
TRENTON, N. J.

Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так
низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАРКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.),

BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 8-6577

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з прагальною
металевою
груною, двома автом., краваном,
бальсамуванням, виш-
ванням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з вінком одні-
ня й належностей за церковну
відправу й цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646